

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2015 M. BALANDŽIO 3 D. ĮSAKYMO NR. 3D-254 „DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „AGRARINĖ APLINKOSAUGA IR KLIMATAS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2018 m. gegužės 21 d. Nr. 3D-314
Vilnius

P a k e i ĉ i u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ įgyvendinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-254 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“:

1. Pakeičiu 2 punktą ir jį išdėstau taip:

„2. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ (toliau – Priemonė) įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2393 (OL 2017 L 350, p. 15), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2017/2393 (OL 2017 L 350, p. 15), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“ bei Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės)“.

2. Papildau 8.12 papunkčiu:

„8.12. „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ – 134 Eur už ha;“.

3. Papildau 8.13 papunkčiu:

„8.13. „Ražienų laukai per žiemą“ – 99 Eur už ha.“

4. Papildau 8¹. papunkčiu:

„8¹. Viršijus Priemonės įgyvendinimui skirtas lėšas, remiamas plotas paramos gavėjams pagal veiklas „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ ir „Ražienų laukai per žiemą“ bus mažinamas proporcingai. Apie tai Žemės ūkio ministerija iki 2018 m. rugpjūčio 15 d. atskiru raštu informuoja Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra). Agentūra, gavusi šią informaciją, jos nustatyta tvarka informuoja pareiškėjus.“

5. Pakeičiu 12.11 papunktį ir jį išdėstau taip:

„12.11. pareiškėjui draudžiama kurti galimai neteisėtas sąlygas gauti paramą pagal veiklas „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ (taikoma 2016 metais pateiktoms paramos paraiškoms) ir „Ražienų laukai per žiemą“. Atitiktis šiam reikalavimui vertinama pagal Galimai neteisėtų sąlygų, sukurtų siekiant gauti tiesiogines išmokas ir paramą už plotus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, nustatymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 3D-560 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų, sukurtų siekiant gauti tiesiogines išmokas ir paramą už plotus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Galimai neteisėtų sąlygų nustatymo metodika).“

6. Papildau 13.2.5 papunkčiu:

„13.2.5. Veiklą „Ražienų laukai per žiemą“ vykdyti ne didesniame kaip 30 proc. ražienų laukams tinkamų augalų rūšių plote. Didžiausias neapartas ražienų plotas, už kurį skiriama parama dalyvaujant veikloje, – ne didesnis kaip 30 ha. Pareiškėjams, kurie tiesioginėms išmokoms gauti deklaruoja iki 10 ha žemės ūkio naudmenų, ražienų plotas, už kurį skiriama parama dalyvaujant veikloje, plotas neribojamas.“

7. Pakeičiu 13.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„13.3. mažiausias lauko plotas, už kurį mokamos kompensacinės išmokos pagal Priemonės veiklas „Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“, „Specifinių pievų tvarkymas“, „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“, „Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“, „Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“, „Medingųjų augalų juostos ir arba laukai ariamojoje žemėje“, „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“, „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ ir „Dirvožemio apsauga“, išskyrus veiklas „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“, „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“ – 0,1 ha. Mažiausias

lauko plotas, už kurį mokamos kompensacinės išmokos pagal Priemonės veiklas „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ ir „Ražienų laukai per žiemą“ – 1 ha;“.

8. Papildau 18¹ papunkčiu:

„18¹. Europos Komisijai nepritarus Priemonės papildymui naujomis veiklomis „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ ir „Ražienų laukai per žiemą“ paramos gavėjų 2018 m. prisiimti įsipareigojimai neturės būti vykdomi ir parama pagal minėtas veiklas nebus skiriama.

Europos Komisijai pritarus Priemonės papildymui naujomis veiklomis – „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ ir „Ražienų laukai per žiemą“, tačiau su kitokiomis, nei šiose Įgyvendinimo taisyklėse nustatytos paramos teikimo sąlygos, pareiškėjo pateikta paramos paraiška vertinama pagal pasikeitusias sąlygas. Pareiškėjui nesutinkant, jis gali atsisakyti dalyvauti veiklose „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ ir „Ražienų laukai per žiemą“, tačiau apie tai Agentūrai turi pranešti ne vėliau kaip iki 2018 m. rugpjūčio 15 d.“.

9. Pakeičiu 19.3.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„19.3.2. įgyvendinant veiklas „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“, „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ ir (arba) veiklą „Dirvožemio apsauga“, pagal kurią auginami ankštiniai augalai ir (arba) jų mišiniai, veiklos kasmet gali būti vykdomos skirtinguose laukuose (t. y. skirtinguose nurodytų kontrolinių žemės sklypų laukuose), tačiau privaloma išlaikyti tokį pat pagal atitinkamos veiklos reikalavimus tvarkomą naudmenų plotą. Jei pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas dalyvauja įgyvendinant veiklą „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ ir nenori padidinti pirmoje paramos paraiškoje deklaruoto ploto pagal šią veiklą, tačiau vykdo pagal šią veiklą nustatytus reikalavimus didesniame deklaruotame plote, privalo pateikti raštu Agentūrai Pažymą apie padidėjusį deklaruotą plotą pagal veiklą „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ (Taisyklių 8 priedas), kurioje turi nurodyti, kad neketina didinti pirmoje paramos paraiškoje deklaruoto ploto, už kurį prašoma paramos. Įsipareigoti pagal veiklas „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ ir „Ražienų laukai per žiemą“ plotai, kasmet gali būti vykdomi skirtinguose laukuose (t. y. skirtinguose nurodytų kontrolinių žemės sklypų laukuose), tačiau privaloma išlaikyti tokį pat pagal atitinkamos veiklos reikalavimus tvarkomą naudmenų plotą;“.

10. Pakeičiu 19.18.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„19.18.2. užliejamų pievų teritorijose (Kintų, Lumpėnų, Stoniškių ir Rusnės seniūnijos) žolės ritinius išvežti iš laukų iki spalio 1 d. Šis žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijus taikomas įgyvendinant veiklas „Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“, „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“, „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“, „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“, „Dirvožemio apsauga“ (išskyrus tuos atvejus, kai apsėjama ankštinėmis kultūromis);“.

11. Papildau 19.18.6 papunkčiu:

„19.18.6. žemės ūkio augalų plotus ariamojoje žemėje iki derliaus nuėmimo periodiškai įdirbti, kad nebūtų žemės ūkio augalus stelbiančių piktžolių (kad ariamojoje žemėje nedominuotų piktžolės arba žemės ūkio augalai nebūtų visiškai sunykę). Šis žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijus taikomas įgyvendinant veiklas „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ ir „Ražienų laukai per žiemą“.

12. Papildau 19.18.7 papunkčiu:

„19.18.7. deklaruojant pūdymo plotus, būtina užtikrinti, kad nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki liepos 31 d. juodajame pūdyme nebūtų vykdoma jokia žemės ūkio gamyba (t. y. sėja, auginimas ir derliaus nuėmimas) einamųjų metų produkcijai gauti. Juodasis pūdymas taip pat turi būti periodiškai įdirbamas, kad jame nebūtų subrendusių ir žydėjimo stadiją pasiekusių piktžolių. Šis žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijus taikomas įgyvendinant veiklą „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“.

13. Pakeičiu 29.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„29.3. plotai, kuriuose pareiškėjai pagal šią veiklą deklaruoja ankštinius augalus ir (arba) jų mišinius ir (arba) daugiameses žoles, negali būti mažesni nei plotų proporcijos, nurodytos šių Taisyklių 29.1.1.1 ir 29.1.2.1 papunkčiuose.

Ankštinių augalų ir (arba) jų mišinių ir (arba) daugiamečių žolių plotai, kuriuose įgyvendinama ši veikla, negali būti įskaičiuojami vertinant pareiškėjo tinkamumą gauti paramą už žalinimo reikalavimų, nurodytų Tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių V skyriuje, įgyvendinimą.

Jei pareiškėjai deklaruoja ankštinių augalų arba jų mišinių ir (arba) daugiamečių žolių plotus, tačiau už šias kultūras neprašo žalinimo išmokos, deklaruojami ankštinių augalų ir (arba) jų mišinių ir (arba) daugiamečių žolių plotai visą prisiimtų įsipareigojimų pagal veiklą laikotarpį turi būti ne mažesni nei proporcijos, nurodytos šių Taisyklių 29.1.1.1 ir 29.1.2.1 papunkčiuose.

Už tą patį lauką, už kurį mokama parama pagal veiklą „Dirvožemio apsauga“ ir kuriame auginami ankštiniai augalai ir (arba) jų mišiniai, negali būti mokama žalinimo išmoka.“.

14. Papildau 30¹ papunkčiu:

„30¹. Vykdydami veiklą „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“, “ (Tarpinių augalų sąrašas pateikiamas šių taisyklių 9 priede) pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai įsipareigoja:

30¹.1. po pagrindinio derliaus nuėmimo tarpinius pasėlius rekomenduojama pasėti per savaitę, bet ne vėliau kaip iki rugsėjo 15 d.;

30¹.2. išlaikyti tarpinius pasėlius ant dirvos paviršiaus iki kovo 1 d.;

30¹.3. įterpti tarpinius augalus į dirvą prieš pagrindinės kultūros sėją;

30¹.4. neganyti gyvulių pagal veiklą deklaruotuose plotuose, neruošti pašaro ir nešienauti;

30^{1.5}. nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių trąšų ir srutų tarpinių pasėlių auginimo laikotarpiu pagal veiklą deklaruotuose plotuose;

30^{1.6}. neįskaičiuoti tarpinių pasėlių plotų, kuriuose įgyvendinama veikla „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“, vertinant pareiškėjo tinkamumą gauti paramą už žalinimo reikalavimų, nurodytų Tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių V skyriuje, įgyvendinimą. Už tą patį lauką, už kurį mokama parama pagal veiklą „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“, negali būti mokama žalinimo išmoka;“.

15. Papildau 30² papunkčiu:

„30². Vykdydami veiklą „Ražienų laukai per žiemą“ (Ražienų laukams tinkamų augalų sąrašas pateikiamas šių taisyklių 10 priede) pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai įsipareigoja:

30^{2.1}. nupjovus javus, neaparti laukų iki kitų metų kovo 1 d.;

30^{2.2}. iki ražienas apariant, nenaudoti įsipareigotame plote augalų apsaugos produktų, organinių ir mineralinių trąšų ir srutų po derliaus nuėmimo;

30^{2.3}. nekalkinti ir neskusti ražienų;

30^{2.4}. nuėmus derlių, sutvarkyti įsipareigotame plote šiaudus, surišti juos į ryšulius (ritinius) ir išvežti iš lauko arba susmulkinti ir paskleisti juos dirvos paviršiuje;

30^{2.5}. neįskaičiuoti tinkamų ražienų pasėlių plotų, kuriuose įgyvendinama ši veikla, vertinant pareiškėjo tinkamumą gauti paramą už žalinimo reikalavimų, nurodytų Tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių V skyriuje, įgyvendinimą.“.

16. Pakeičiu 55.4 papunktį ir jį išdėstau taip:

„55.4. padaro pažeidimą pagal šių Taisyklių 19.3 papunktį, parama einamaisiais metais nemokama už tą plotą, kuris neatitinka paramos paraiškoje nurodyto kontrolinio žemės sklypo lauko ploto (ši nuostata netaikoma veiklos „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ sritims, veikloms „Dirvožemio apsauga“, „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“, „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ ir „Ražienų laukai per žiemą“);“.

17. Pakeičiu 55.6 papunktį ir jį išdėstau taip:

„56.6. tais atvejais, kai pareiškėjai neatitinka 29.1.1.1, 29.1.2.1, 30^{1.1} ir 30^{2.1} papunkčiuose nustatytų reikalavimų, parama einamaisiais metais pagal atitinkamą veiklą neskiriama;“.

18. Papildau 55.17 papunkčiu:

„55.17. jei nustatoma, kad pareiškėjai yra susijusios įmonės/kartu veikiančių fizinių asmenų grupė, parama teikiama šiuos pareiškėjus skaičiuojant kaip vieną.

19. Pakeičiu 1 priedą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

20. Pakeičiu 7 priedą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

21. Papildau 9 priedu (pridedama).

22. Papildau 10 priedu (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Giedrius Surplys

**PRIEMONĖS „AGRARINĖ APLINKOSAUGA IR KLIMATAS“ PAGRINDINIŲ
REIKALAVIMŲ IR SANKCIJŲ SĄRAŠAS**

Eil. Nr.	Pagrindiniai reikalavimai pagal veiklas	Priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklos	Sankcija už pagrindinio reikalavimo nesilaikymą dalyvaujant vienoje ir (arba) keliose programose (veiklose)
1.	Žemės ūkio veiklos subjektai, norintys naudoti vandenį laistymui, privalo laikytis paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui išgauti nustatytų sąlygų ir reikalavimų, nurodytų Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui išgauti tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. D1-302 „Dėl Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui išgauti tvarkos aprašo patvirtinimo“.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“	1 proc. pagal veiklą apskaičiuoto išmokų dydžio
2.	Per metus į dirvą patenkančio azoto (tręšiant mėšlu, srutomis ir ganant gyvulius) kiekis negali viršyti 170 kg į ha.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ „Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“ „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“ „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“

		„Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ „Dirvožemio apsauga“ „Ražienų laukai per žiemą“	
3.	Laikymo vietoje (bandoje) laikomi galvijai, avys, ožkos ir kiaulės turi būti laiku paženklinoti (kiaulės ženklinamos tik perkeliančios) ir užregistruoti.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ „Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukų populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukų populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“ „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“	1 proc. pagal veiklą apskaičiuoto išmokų dydžio
4.	Galvijų laikytojai turi turėti teisingai užpildytą galvijo pasą, kaip tai nurodyta Galvijo paso išdavimo ir naudojimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 3D-238 „Dėl galvijo paso išdavimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ „Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukų populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukų populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“	1 proc. pagal veiklą apskaičiuoto išmokų dydžio
5.	Jei žemės ūkio valdoje yra naudojami profesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai, turi būti pildomas profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų apskaitos žurnalas pagal Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, tiekimo rinkai taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, tiekimo rinkai taisyklių patvirtinimo“, nustatytą formą ir naudojami tik Lietuvos Respublikoje registruoti augalų apsaugos produktai.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ „Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukų populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukų populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“ „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“ „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ „Dirvožemio apsauga“ „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“
6.	Draudžiama mėšlą ir (ar) srutas	„Ekstensyvus pievų tvarkymas	1 proc. pagal

	skleisti nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus atvejus, kai tręšiami pūdymai, pievos, ganyklos ir plotai, kuriuose bus auginami žiemkenčiai.	ganant gyvulius“ „Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“ „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“ „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“	Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“
7.	Draudžiama tręšti ant išalusios, apsemtos ir apsnigtos žemės.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ „Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“ „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“ „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“ „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ „Dirvožemio apsauga“ „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ „Ražienų laukai per žiemą“	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“
8.	Su pesticidais gali dirbti tik apmokyti asmenys, susipažinę su preparatų savybėmis ir darbo saugos reikalavimais.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ „Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir

		„Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“ „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“ „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ „Dirvožemio apsauga“ „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ „Ražienų laukai per žiemą“	naminių paukščių išsaugojimas“
9.	Asmenys, naudojantys profesionaliajam naudojimui skirtus augalų apsaugos produktus, turi turėti žemės ūkio mokslų diplomą arba pažymėjimą, kad yra baigę mokymo apie augalų apsaugą kursą.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ „Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“ „Medingųjų augalų juostos arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“ „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“ „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ „Dirvožemio apsauga“ „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ „Ražienų laukai per žiemą“	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“
10.	Augalų apsaugos produktams skirti purkštuvai turi turėti standartinių purkštuvų atitikties pažymėjimus.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ „Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių buveinių populiacijos saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių

		saugojimas šlapynėse“ „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“ „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“ „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ „Dirvožemio apsauga“ „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ „Ražienų laukai per žiemą“	išsaugojimas“
11.	Baigus darbą, purkštuvai turi būti išplautas. Plovimo vanduo gali būti purškiamas ant tų pačių apdorojamų augalų. Draudžiama plauti purkštuvus arba išpilti tam panaudotą vandenį ten, kur vanduo gali nutekėti į kanalizaciją arba kitus vandens telkinius.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ „Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“.
12.	Žemės ūkio augalai bei jų ražienos, žolė ganyklose arba pievose, taip pat daugiametės ganyklose arba pievose negali būti deginami, išskyrus atvejus, numatytus Aplinkos apsaugos reikalavimuose lauko sąlygomis deginant augalus ar jų dalis, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. 269 „Dėl Aplinkos apsaugos reikalavimų lauko sąlygomis deginant augalus ar jų dalis patvirtinimo“.	„Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“ Veikla „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ „Dirvožemio apsauga“ „Ražienų laukai per žiemą“	1 proc. pagal veiklą apskaičiuoto išmokų dydžio
13.	Valstybės saugomi botaniniai gamtos paveldo objektai – medžiai ir krūmai, augantys deklaruotuose plotuose, negali būti iškertami, išskyrus atvejus, jei medžiai, krūmai yra nulaužti ar išversti vėjo ar sniego, taip pat nudžiūvę medžiai, krūmai, keliantys grėsmę žmonėms,	„Specifinių pievų tvarkymas“ „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“ „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“	1 proc. pagal veiklą apskaičiuoto išmokų dydžio

	pastatams, eismui, kaip yra numatyta Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, apraše patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-932 „Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, aprašo patvirtinimo“.		
14.	Deklaruotame plote, kuris yra „Natura 2000“ teritorijoje, esančios natūralios ganyklos arba pievos neturi būti suartos, persėtos kultūrinėmis žolėmis ar apsodintos mišku. Taikoma tik toms teritorijoms, kuriose šios veiklos yra draudžiamos pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą bei kitus veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančius dokumentus.	„Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“	1 proc. už lauką, kuriame nustatytas pažeidimas, neskiriama
15.	Jei deklaruotas plotas tręšiamas nuotekų dumbliu, būtina turėti su savivaldybe, kurios teritorijoje vykdomas tręšimas ir su Aplinkos apsaugos agentūra suderintą tręšimo planą, parengtą pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 349 „Dėl normatyvinio dokumento LAND 20-2001 "Nuotekų dumblo naudojimo tręšimui reikalavimai" patvirtinimo“ nustatytus reikalavimus.	„Specifinių pievų tvarkymas“	1 proc. pagal veiklą apskaičiuoto išmokų dydžio
16.	Draudžiama nuotekas, užterštas pavojingomis medžiagomis, nurodytomis Požeminio vandens apsaugos nuo taršos pavojingomis medžiagomis taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 472 „Dėl Požeminio vandens apsaugos nuo taršos pavojingomis medžiagomis taisyklių patvirtinimo“, 1 ir 2 prieduose, tiesiogiai ar netiesiogiai išleisti į požeminį vandenį (t. y. vanduo, kuris yra po žeme ir tiesiogiai liečiasi su dirva	„Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“ „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“ „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“	1 proc. pagal veiklą apskaičiuoto išmokų dydžio

	ar podirviu). Pavojingos medžiagos turi būti laikomos taip, kad būtų išvengta jų tiesioginio ar netiesioginio patekimo į požeminį vandenį. Pavojingų medžiagų talpyklos (pvz., kuro talpyklos, augalų apsaugos priemonių ar mineralinių trąšų pakuotės, pavojingų medžiagų laikymo konteineriai) turi būti sandarios, be įtrūkimų ar kitokių mechaninių pažeidimų ir laikomos ant nelaidaus pagrindo, kuris apsaugotų nuo pavojingų medžiagų patekimo ant žemės.		
17.	Draudžiama kultivuoti žemę, naudoti trąšas ir pesticidus vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose.	„Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“ „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“ „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“
18.	Draudžiama naudoti mineralines trąšas vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose, kaip nustatyta Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ „Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“ „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“ „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“ „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ „Dirvožemio apsauga“	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“
19.	Draudžiama paskleisti mėšlą ir (ar) srutas vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose, kaip tai nustatyta Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343	„Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“ „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir

	„Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“.	„Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ „Ražienų laukai per žiemą“	naminių paukščių išsaugojimas“
20.	Draudžiama skystąjį mėšlą ir srutas skleisti paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose ir arčiau kaip 2 m iki melioracijos griovių viršutinių briaunų.	„Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“ „Dirvožemio apsauga“	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“
21.	Statesniuose negu 12 proc. šlaituose neauginti kaupiamųjų žemės ūkio augalų (bulvių, kukurūzų, pašarinių ir cukrinių runkelių).	„Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“	1 proc. už lauką, kuriame nustatytas pažeidimas, neskiriama
22.	Asmenys, tręšiantys mėšlu ir (ar) srutomis daugiau kaip 30 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus privalo turėti nustatytus reikalavimus atitinkantį tręšimo planą	„Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ „Dirvožemio apsauga“	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“
23.	Asmenys turi būti registruoti integruotos kenkėjų stebėjimo sistemos naudotojais ir registruoti įrašus apie šios sistemos naudojimą.	„Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ „Dirvožemio apsauga“	1 proc. pagal veiklą apskaičiuoto išmokų dydžio
24.	Turi būti laikomasi žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijų, nurodytų Tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių III skyriuje.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ „Specifinių pievų tvarkymas“ „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ „Nykstančių paukščių meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“ „Medingųjų augalų juostos arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje	1 proc. pagal Priemonę apskaičiuoto išmokų dydžio, išskyrus veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“ ir „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“.

		žemėje“ „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ „Dirvožemio apsauga“ „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ „Ražienų laukai per žiemą“ Žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijai, kurie atitinkamoms priemonės veikloms netaikomi nurodyti šių Taisyklių 19.18.1–19.18.3 papunkčiuose.	
--	--	---	--

(Atliktų ūkio darbų pagal veiklas žurnalo forma)

ATLIKTŲ ŪKIO DARBŲ PAGAL VEIKLAS ŽURNALAS

Eil. Nr.	Priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ veiklos	Lauko atpažinimo numeris*	Plotas, ha	Daugiamečių žolių, tarpinių pasėlių įsėjimo data	Lauko nušienavimo / nuganymo faktas (įrašoma šienavimo / ganymo pradžios ir pabaigos data)		Data, iki kada buvo išlaikyti ražienų ir tarpinių pasėlių plotai	Lauko priežiūros patvirtinimas (pasirašo NMA darbuotojas nuroydamas vardą, pavardę ir patikros atlikimo datą)
					Pradėta (nuo)	Baigta (iki)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	„Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“							
2.	„Specifinių pievų tvarkymas“							
3.	„Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“							
4.	„Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“							
5.	„Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“							
6.	„Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ veiklos sritys:							
	„Medingųjų augalų juostos ar laukai ariamojoje žemėje“							

	„Daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“							
7.	„Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“							
8.	„Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“							
9.	„Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“							
10.	„Dirvožemio apsauga“							
11.	„Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“							
12.	„Ražienų laukai per žiemą“							

* 3 skiltyje įrašomas tik lauko, kuriame įgyvendinama atitinkama veikla, kontrolinio žemės sklypo ir lauko numeris arba atitinkamo lauko eilės numeris, nurodyti Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus paraiškoje, teikiamoje pagal Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

**AUGALŲ, TINKAMŲ PARAMAI GAUTI PAGAL VEIKLĄ „TARPINIŲ PASĖLIŲ
AUGINIMAS ARIAMOJOJE ŽEMĖJE“, SĄRAŠAS**

1. Aliejiniai ridikai.
 2. Baltosios garstyčios.
 3. Dobilai.
 4. Vikiai.
 5. Minėtų augalų mišiniai.
-

**AUGALŲ, TINKAMŲ PARAMAI GAUTI PAGAL VEIKLĄ „RAŽIENŲ LAUKAI PER
ŽIEMĄ“, SĄRAŠAS**

1. Avižos.
 2. Grikiai.
 3. Kviečiai.
 4. Kvietrugiai.
 5. Kukurūzai.
 6. Miežiai.
 7. Rugiai.
 8. Rapsai.
 9. Rapsukai.
 10. Sojos.
-